Test Booklet No. ਟੈ⊔ ਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੰ.	This booklet contains 48 pag ਇ⊔ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ 48 ਪੰਨੇ ਹਰ			PAPER - 3		Test Booklet Series ਟੈੈ। ਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਹੀਰੀਜ਼	
	Do not open th	is Test Bookle	et un	til you	are asked to do so.	1	
	ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤਹਾਨੰ 1	ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ	. ਉਦੇ	ਤੱਕ ਇ	ਾ। ਟੈੈ। ਟ ਟੈੈ। ਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੂੰ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹੋ।	FA	
\$	-				of this booklet carefully.	EA	
			ਤੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ।				
Allowed Time: 120 Minutes	100 9-100 01	14007460 9		J1 1 01	वान वटाव्य सुनिन्तर र र नेब्रा	Maximum Marks: 10	
ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹ ਮਾਂ: 120 ਮਿੰਟ					à	ਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ : 100 ਸ	
The OMR Answer Sheet is in directed, You have to open the out the Answer Sheet and fill i black ball point pen only. Duration of test is of 120 minute.	top seal of Test In the particulars of	Booklet, take carefully with		ਬੁੱਕਲੈਟ ਪੁਆਇੰਟ	ਾਰ ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਇਸ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਲ ਖੋਲ੍ਹੋ, ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਕੱਢੋ ਟ ਪੈਨ ਨਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰੋ। ਖਿਆ ਦਾ 120 ਮਿੰਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ	ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਕਾਲੇ ਬਾਹ	
of 100 objective type questions for correct answer. There is no	. Each question ca	arries 1 mark		ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੁ <u>ੰ</u>	ਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ 1 ਨੰਬਰ ਸਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।		
Use Black Ball Point Pen only.			3.		ਾਲੇ ਬਾੱਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈੱਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।		
Make sure that the Test Bookle on the Answer Sheet is same as			 4. ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਕੋਡ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 5. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 				
 Rough work should be done on Test Booklet. 	ly in the space pro	ovided in the					
6. The answers are to be marked on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener/ eraser / blade is allowed for changing answers.			6. ਉੱਤਰ ਸਿਰਫ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਹੀ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕਰੋ। ਉੱਤਰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ				
7. After opening the Test Booklet, you need to ensure that there is no presence of any misprint in question paper, torn pages or blank pages in the Test Booklet. In case, such discrepancy is found in test booklet, you need to bring it to the notice of the Invigilator and get it replaced by another Test booklet of same series.				ਟੈਸਟ ਬ੍ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪ ਜੇਕਰ,	ਨਰ / ਰਬੜ / ਬਲੇਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੁੱਕਲੈਟ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਤਿਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਛਪਾਈ, ਫ਼ਟੇ ਹੋਏ ਪ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਸੇ ਸੀਰੀਜ਼ ਦੀ ਟੈਸ	ਤ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓਂ ਨਿੰ ਨੇ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਪੰਨੇ ਨਾ ਹੋਣ ੀ ਅਸੰਗਤੀ ਹੈ,ਤਾਂ ਇਸ	
For any question, if there is an Punjabi & English version of q the question shall be considered	uestion then Engli d as final.		8.		ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ, ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾ ਨ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰੂਪਾਂਤਰ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਰ		
Details of Sections in Question I	Paper:		9.	ਪਸ਼ਨ ਪੰ	ਤਿਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:		
Section Subjects		No. of Questions		ਭਾਗ	ਵਿਸ਼ੇ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	
Section-1 General Awareness		35	1	ਭਾਗ -1	ਜਨਰਲ ਅਵੇਅਰਨੈਸ (ਆਮ ਜਾਗਰੂਕਤਾ)	35	
Section-2 Quantitative Aptitude an	nd Numerical Skills	20	l ⊢	ਭਾਗ -2	ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਹੁਨ	F 20	
Section-3 Mental Ability and Logica		20	l	ਭਾਗ -3	ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ	20	
Section-4 Language Skills (Punjabi/		20	H	ਭਾਗ -4	ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ (ਪੰਜਾਬੀ / ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)	20	
Section-5 Digital Literacy and Awar	eness	05	I -	ਭਾਗ -4 ਭਾਗ -5	ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੁਕਤਾ	05	
Name of the candidate (In Capitals)				UI U			
ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ (ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ)	In facure of	ਅੰਕਤਿਆਂ ਕਿੱਦਾ\					
Roll Number / ਰੋਲ ਨੰਬਰ In figures(ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ)							
Roll Number / ਰੱਲ ਨਬਰ Name of Test Center / ਟੈਂਹਟ ਹੈਂਟਰ ਚ		ds(ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ)					

Note: English Language will prevail if there is any discrepancy in instructions for Punjabi Language. ਨੇਟ: ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਲੀ ਹਦਾਇਤ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਹੋਵੇਗੀ।

S	ECTION - 1 : General Awareness	ਭਾਰ	(- 1 : न व	ਨਰਲ ਅਵੇਅਰਨੈਸ (ਆਮ ਜਾਗਰੂਕਤਾ)
Q1 ,	Jnanpith award 2020 was conferred on poet Akkitham.	ed Q1	ਗਿਆਨ	ਪੀਠ ਪੁਰਸਕਾਰ 2020 ਕਵੀ ਅਕਿਤਮ
	(A) Malayalam		(Akkitl	nam) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਲਿਆਲਮ
5	(B) Telugu		(B)	ਤੇਲੁਗੂ
	(C) Tamil		(C)	ਤਮਿਲ
	(D) Kannada		(D)	ਕੰਨੜ
Q2,	Which former Textiles Ministerinaugurated the 8 th edition of Ind International Silk Fair?		ਅੰਤਰਾ	ਸਾਬਕਾ ਕੱਪੜਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਜ਼ਟਰੀ ਰੇਸ਼ਮ ਮੇਲੇ ਦੇ ਅੱਠਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ ਘਾਟਨ ਕੀਤਾ?
	(A) Smriti Irani		(A)	ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਈਰਾਨੀ
,	(B) Nirmala Sitharaman		(B)	ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ
,	(C) Ramesh Pokhriyal		(C)	ਰਮੇਸ਼ ਪੋਖਰਿਆਲ
	(D) Amit Shah		(D)	ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ
Q3 _,	In which year, Chandrayaan-mission was launched?	-2 Q3	ਮਿਸ਼ਨ ਗਿਆ ਸ	ਚੰਦਰਯਾਨ-2 ਕਿਹੜੇ ਸਾਲ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਜੀ?
	(A) 2018		(A)	2018
	(B) 2019		(B)	2019
	(C) 2020		(C)	2020
	(D) 2017		(D)	2017

Q4	The World Environment Day is Q4 celebrated on	ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
	(A) 1 May	(A) 1 ਮਈ
	(B) 10 July	(B) 10 ਜੁਲਾਈ
	(C) 5 June	(C) 5 ਜੂਨ
•	(D) 2 February	(D) 2 ਫ਼ਰਵਰੀ
Q5	Which of the following is the Q5 smallest river of Punjab?	ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਹਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਦਰਿਆ ਹੈ?
	(A) Beas	(A) ਬਿਆਸ
	(B) Satluj	(B) ਸਤਲੁਜ
	(C) Ravi	(C) ਰਾਵੀ
,	(D) Chenab	(D) ਚਿਨਾਬ
Q6	Which of the following canal is in Q6	
6	Punjab?	ਹੈ?
	(A) Gandak canal	(A) ਗੰਡਕ ਨਹਿਰ
	(B) Kosi canal	(в) ਕੋਸੀ ਨਹਿਰ
	(C) Son canal	(C) ਸੋਨ ਨਹਿਰ
٠	(D) Sirhind canal	(D) ਸਰਹਿੰਦ ਨਹਿਰ

Q7	Which of the following centrally Q7 sponsored schemes is implemented in Punjab for the development of horticulture? (A) MIDH (B) KUPY	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਾਗਬਾਨੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਡੋਨ? (A) MIDH (B) KUPY
,	(C) PMRF	(C) PMRF
	(D) NDRF	(D) NDRF
Q8,	Which cropping refers to growing of Q8 only one crop on the same piece of land year after year?	ਕਿਹੜੀ ਕ੍ਰੋਪਿੰਗ ਇੱਕ ਹੀ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਇੱਕ ਹੀ ਫ਼ਸਲ ਉਗਾਉਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ?
	(A) Catch cropping	(A) ਕੈਂਚ ਕ੍ਰੋਪਿੰਗ
	(B) Mixed cropping	(В) ਮਿਕਸਡ ਕ੍ਰੋਪਿੰਗ
	(C) Relay cropping	(C) ਰਿਲੇ ਕ੍ਰੋਪਿੰਗ
	(D) Monocropping	(D) ਮੋਨੋਕ੍ਰੋਪਿੰਗ
	· 244	
Q9 _,	Who killed General Dyer in England? Q9	ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ?
	(A) Sardar Udham Singh	(A) ਸਰਦਾਰ ਊਧਮ ਸਿੰਘ
	(B) Kartar Singh Sarabha	(B) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ
,	(C) Baba Gurdit Singh	(C) ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ
	(D) Sardar Balwant Singh	(D) ਸਰਦਾਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

[5]

Q10	Who	founded Patiala Riyasati Dal?	Q10	ਪਟਿਆ	ਲਾ ਰਿਆਸਤੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ
•	(A)	Sewa Singh Thikariwala		ਕੀਤੀ?	
	(D)	Vartor Sinch Sarahha		(A)	ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ
	(B)	Kartar Singh Sarabha		(B)	ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ
	(C)	Bhai Laxman Singh		(C)	ਭਾਈ ਲਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ
ę	(D)	Lala Lajpat Rai		(D)	ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ
Q11	Whic	h Sikh Guru, fourth of the 10	Q11	ਸਿੱਖਾਂ ਤ	ਦੇ 10 ਗੁਰੂਆ□ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਚੌਥੇ ਗੁਰੂ ਨੇ
	gurus	, founded the city of Amritsar?		ਅੰਮ੍ਰਿਤ	ਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ?
٠	(A)	Guru Nanak Dev		(A)	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
	(B)	Guru Har Rai Sahib		(B)	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
	(C)	Guru Arjan Dev		(C)	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
	(D)	Guru Ram Das		(D)	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ
Q12	Whic	h programming language listed	Q12	ਹੇਠਾਂ ਸੂ	ਭੂਚੀਬੱਧ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮਿੰਗ ਲੈਂਗੁਏਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ
	below	is currently most commonly		ਵਰਤਮ	ਾਨ ਡਾਟਾ ਵਿਗਿਆਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ
	used	in the field of Data Science?		ਵੱਧ ਉ	ਪਯੋਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
\$	(A)	C++		(A)	C++
	(B)	JAVA		(B)	JAVA
	(C)	C .		(C)	С
•	(D)	Python		(D)	ਪਾਈਥਨ

Q13	Which among the following is not an Arthropoda from Animal kingdom	3 ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜ ਤੋਂ ਆਰਥਰੋਪੋਡਾ	ੜਾ ਜੰਤੂ ਜਗਤ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈੈ?
	classification?	(A) ਰੇਸ਼ਮ ਕੰ	
Q14	 (A) Silkworm (B) Honey bee (C) King crab (D) Earthworm Where is the Sri Harmandir Sahib Gurudwara located? (A) Amritsar (B) Ludhiana (C) Patiala 	(B) ਮਧੂ ਮੁੱਖ (C) ਕਿੰਗ ਕ੍ਰੇਣ (D) ਗੰਡੋਆ 4 ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ? (A) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸ (B) ਲੁਧਿਆਣ (C) ਪਟਿਆਣ	ਬ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਿੱਥੇ ਭਰ
	(D) Bhatinda	(D) ਬਠਿੰਡਾ	
Q15	The mineral that is NOT often present in mineral water is	5 ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਖਿਣ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ	ਦਜ ਹੈ ਜੋ ਮਿਨਰਲ ਵਾਟਰ ਵਿੱਚ ?
•	(A) calcium (B) magnesium (C) potassium (D) tritium	 (A) ਕੈਲਸ਼ੀਅ (B) ਮੈਗਨੀਸ਼ (C) ਪੋਟਾਸ਼ੀਅ (D) ਟ੍ਰੀਟੀਅ 	กิพห พห
Q16	Baba Ram Singh was the leader of which movement? (A) Singh Sabha movement (B) Nirankari movement (C) Radha Soami movement (D) Kuka movement	(A) ਸਿੰਘ ਸ (B) ਨਿਰੰਕਾਰ	ਕਿਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸਨ? ਭਾ ਲਹਿਰ ਰੀ ਲਹਿਰ ਆਮੀ ਲਹਿਰ ਹਿਰ
PAP	PER-5 SERIES-EA		[7]

Q17		is the outfit for men while Q17 ming Bhangra dance form?		ਨਾਚ (ਰੂਪ) ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਆਦਮੀਆਘਲਈ ਕੱਪੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
	(A)	Kurta and Lehenga	(A)	ਕੁੜਤਾ ਅਤੇ ਲਹਿੰਗਾ
	(B)	Lungi and Shirt	(B)	ਲੁੰਗੀ ਅਤੇ ਕਮੀਜ਼
¥	(C)	Lungi and Jugi	(C)	ਲੁੰਗੀ ਅਤੇ ਜੁਗੀ
	(D)	Lungi and T-Shirt	(D)	ਲੂੰਗੀ ਅਤੇ ਟੀ-ਸ਼ਰਟ
		· ·		
Q18		was the first Defence Minister Q18 ia, who belongs from Punjab?		ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕੋਣ ਸਨ, ਜੋ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ?
	(A)	Giani Zail Singh	(A)	ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ
	(B)	Beant Singh	(B)	ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ
6	(C)	Manmohan Singh	(C)	ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
	(D)	Baldev Singh	(D)	ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ
Q19	Who Legis	is the Speaker of Punjab Q19 lative Assembly in the year		ਰ ਕੋਣ ਹਨ?
	(A)	Ajaib Singh Bhatti	(A)	ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ
	(B)	Capt. Amarinder Singh	(B)	ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
•	(C)	V. P. Singh Badnore	(C)	ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਬਦਨੋਰ
	(D)	Rana Kanwar Pal Singh	(D)	ਰਾਣਾ ਕੰਵਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ

Q20	Whic	h festival is also celebrated to Q20	ਕਿਹੜ	ਉਤਸਵ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸੇ ਦੇ
	mark	the birth of the Khalsa in	ਜਨਮ	ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ
	Sikhi	sm?	ਮਨਾਇ	ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
5	(A)	Hola Mohalla	(A)	ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ
	(B)	Lohri	(B)	ਲੋਹੜੀ
	(C)	Gurupurab	(C)	ਗੁਰੂਪੁਰਬ
	(D)	Baisakhi	(D)	ਵਿਸਾਖੀ
,				
021	Who	among the following is not Q21	~~fi rai~~	ਿਵਿੱਚੋਂ ਕੈਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂ⊔ੀ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ
Q21		iated with Sufi music of Punjab?		ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ?
	assoc	•		
4	(A)	Baba Farid	(A)	ਬਾਬਾ □ਰੀਦ
	(B)	Baba Sehgal	(B)	ਬਾਬਾ ਸਹਿਗਲ
	(C)	Bulleh Shah	(C)	ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ
	(D)	Shah Hussain	(D)	ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ
١				
Q22	Who	built the famous Moti Bagh Q22	ਪੰਜਾਬ	ਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਪੈਲੇਸ
	Palac	ee in Punjab?	ਬਣਾਇ	ነሣг?
	(A)	Maharaja Duleep Singh	(A)	ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ
6	(B)	Maharaja Narinder Singh	(B)	ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
	(C)	Maharaja Ranjit Singh	(C)	ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ
	(D)	Sir Ganga Ram	(D)	ਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ

[9]

Q23	Under which scheme, youth will act Q2	23 ਕਿਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੈਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
	as catalyst to curb drug addiction	ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਲਈ ਉਤਪ੍ਰੇਰਕ ਦੇ ਤੌਰ
	from Punjab?	'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ?
i.	(A) Aajeevika Grameen Express	(A) ਅਜੀਵਿਕਾ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਯੋਜਨਾ
	Yojana	(B) ਪੰਜਾਬ ਪਾਣੀ ਬਚਾਓ ਪੈਸੇ ਕਮਾਓ
	(B) Punjab Pani Bachao Paise	ਸਕੀਮ
	Kamao Scheme	
	(C) Aashirwad Scheme	(C) ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਕੀਮ
i,	(D) Punjab Buddy Drug	(D) ਪੰਜਾਬ ਬੱਡੀ ਡਰੱਗ ਖਾਤਮਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
	Eradication Program	
Q24	Which Union Territory borders Q2	24 ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	Punjab on the North?	ਕਿਹੜੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ?
6	(A) Daman and Diu	(A) ਦਮਨ ਅਤੇ ਦਿਉ
	(B) Jammu and Kashmir	(B) ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ
	(C) Delhi	(C) ਦਿੱਲੀ
4	(D) Ladakh	(D) ਲੱਦਾਖ
Q25	As per Census 2011, which of the Q2	25 2011 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ
	following districts of Punjab has the	ਕਿਹੜੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ?
	highest population?	(A) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ
٠	(A) Hoshiarpur	
	(B) Bathinda	(В) ਬਠਿੰਡਾ
	(C) Ludhiana	(C) ਲੁਧਿਆਣਾ
	(D) Jalandhar	(D) ਜਲੰਧਰ

[10]

Q26	The procedure for impeachment of Q26 the President is a process.	ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ।
	(A) judicial	(A) ਨਿਆਇਕ
	(B) legislative	(в) ਵਿਧਾਨਕ
	(C) executive	(C) ਕਾਰਜਕਾਰੀ
ş	(D) quasi-judicial	(D) ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ
027	Which are the following is an OOF	
Q27	Which among the following is an Q27 ascetic sect of Punjab founded by	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ⊔ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਾਬਾ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇੱਕ
	Baba Sri Chand?	ਤਪੱਸਵੀ ਫ਼ਿਰਕਾ ਹੈ?
ś	(A) Nirmala	(A) ਨਿਰਮਲਾ
	(B) Nirankari	(B) ਨਿਰੰਕਾਰੀ
	(C) Khalsa	(C) ਖਾਲਸਾ
	(D) Udasi	(D) ਉਦਾਸੀ
Q28	Diamond is made of which element? Q28	ਹੀਰਾ ਕਿਸ ਤੱਤ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
	(A) Oxygen	(A) ਆਕਸੀਜਨ
	(B) Carbon	(B) ਕਾਰਬਨ
	(C) Hydrogen	(C) ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ
	(D) Nitrogen	(D) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ
Q29	The Indian Federal System is Q29	ਭਾਰਤੀ ਸੰਘੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆ⊔ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ
	borrowed from which of the	ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?
	following countries?	(A) ਅਮਰੀਕਾ
•	(A) The US (B) Australia	(в) ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ
	(C) Switzerland	(C) ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ
	(D) Canada	(D) ਕੈਨੇਡਾ

[11]

Q30		onents, except:	Q30		ਲਹੂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆ।ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ੀ ਸਾਰੇ ਘਟਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
i	(A)	Blue blood cells		(A)	ਨੀਲੇ ਰਕਤਾਣੂ
	(B)	Red blood cells		(B)	ਲਾਲ ਰਕਤਾਣੂ
	(C)	White Blood cells		(C)	ਸਫ਼ੇਦ ਰਕਤਾਣੂ ਲਹੂ ਸੈੱਲ
	(D)	Platelets		(D)	ਪਲੇਟਲੈਟਸ
ş					
Q31	syster		Q31		ਮਹਿਤਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ?
		mittee recommend?		(A)	ਇੱਕ-ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
ş	(A)	Single-tier panchayat system		(B)	ਦੋ-ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
	(B) (C)	Two-tier panchayat system Three-tier panchayat system		(C)	ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
	(D)	Four-tier panchayat system		(D)	ਚਾਰ-ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
٤					
Q32	The	first municipal corporation in	Q32	ਭਾਰਤ	ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ
	India	was set up in:		ਵਿਖੇ ਸ	ਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
Ę	(A)	Madras		(A)	ਮਦਰਾਸ
•	(B)	Bombay		(B)	ਬੰਬੇ
	(C)	Calcutta		(C)	ਕਲਕੱਤਾ
	(D)	Lucknow		(D)	ਲਖਨਊ

Q33	India has resorted to form of Q33 government as opposed to presidential form of government, whereby each head of the government must render its accountability. (A) Timocracy (B) Monarchy (C) Parliamentary	ਭਾਰਤ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। (A) ਟਿਮੋਕ੍ਰੇਸੀ (B) ਰਾਜਤੰਤਰ (C) ਸੰਸਦੀ (D) ਕੁਲੀਨਤੰਤਰ
	(D) Aristocracy	
Q34	In which year were the Official Q34 Language Rules framed under the provisions of section 8(1) of the Official Languages Act, 1963? (A) 1975 (B) 1976 (C) 1977 (D) 1978	ਕਿਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1) ਦੇ ਵਿਧਾਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਹੋਏ? (A) 1975 (B) 1976 (C) 1977 (D) 1978
Q35	Which Article of constitution of India Q35 contains provisions of the Fundamental Duties? (A) 49 (B) 45 (C) 51A (D) 50	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ? (A) 49 (B) 45 (C) 51A (D) 50

SECTION - 2: Quantitative Aptitude and Numerical Skills

- Q36 A and B can do a job together in 8 Q36 days. A is 1/4 times as efficient as B.

  The same job can be done by A alone in:
  - (A) 40 days
  - (B) 10 days
  - (C) 12 days
  - (D) 20 days
- Q37 Paresh, Rajan and Subham can build Q37 a wall in 6 days. Subham alone can build the wall in 24 days. In how many days can Paresh and Rajan build half of the wall working together?
  - (A) 8 days
  - (B) 4 days
  - (C) 5 days
  - (D) 12 days
- Q38 The average of the first 7 multiples of Q38
  - 4 is:
  - (A) 32
  - (B) 112
  - (C) 16
  - (D) 56

ਭਾਗ - 2: ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਹੁਨਰ

A ਅਤੇ B ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ 8 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। A, B ਤੋਂ 1/4 ਗੁਣਾ ਕੁਸ਼ਲ ਹੈ। ਉਹੀ ਕੰਮ ਇਕੱਲੇ A ਦੁਆਰਾ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- (A) 40 ਦਿਨ
- (B) 10 ਦਿਨ
- (C) 12 ਦਿਨ
- (D) 20 ਦਿਨ
- ਪਰੇਸ਼, ਰਾਜਨ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭਮ ਇੱਕ ਕੰਧ ਨੂੰ 6 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੁਭਮ ਇਕੱਲਾ ਇਸੇ ਕੰਧ ਨੂੰ 24 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਨ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਧੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ?
- (A) 8 ਦਿਨ
- (B) 4 ਦਿਨ
- (C) 5 ਦਿਨ
- (D) 12 ~~년~~ਨ
- 4 ਦੇ ਪਹਿਲੇ 7 ਗੁਣਜਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
- (A) 32
- (B) 112
- (C) 16
- (D) 56

- Q39 Six years ago, the average age of a Q39 family of 5 members was 32 years.

  During this period, a baby is born in the family. Even now, the average age of the family is the same as it was 6 years ago. What is the age of the baby?
  - (A) 3 years
  - (B) 2 years
  - (C) 4 years
  - (D) 5 years

- ਛੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, 5 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ 32 ਸਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਹੁਣ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ ਉਨੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਇਹ 6 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
- (A) 3 ਸਾਲ
- (B) 2 ਸਾਲ
- (C) 4 ਸਾਲ
- (D) 5 ਸਾਲ
- Q40 A shopkeeper bought two chairs for ₹ Q40
  4,200. He sold one chair with 8%
  profit and the other at a loss of 9.5%.
  In the whole transaction, he neither lost nor gained. What is the cost price of the chair which was sold at loss?
  - (A) ₹2,100
  - (B) ₹ 2,280
  - (C) ₹ 1,920
  - (D) ₹ 2,000

- ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੇ ₹ 4,200 ਦੀਆ□ ਦੋ ਕੁਰਸੀਆ□ਖਰੀਦੀਆ□ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕੁਰਸੀ 8% ਲਾਭ ਨਾਲ ਅਤੇ ਦੂਜੀ 9.5% ਹਾਨੀ ਨਾਲ ਵੇਚੀ। ਪੂਰੇ ਸੌਦੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਨਾ ਹੀ ਹਾਨੀ। ਉਸ ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ ਕੀ ਸੀ ਜੋ ਹਾਨੀ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ?
- (A) ₹ 2,100
- (B) ₹ 2,280
- (C) ₹ 1,920
- (D) ₹ 2,000

- Q41 A sum of money invested on Q41 ਇੱਕ ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਜ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ simple interest amounts to ₹ 620 in 3 years and to ₹ 690 in 5 years. The sum invested is:
  - ਕਰਨ 'ਤੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ₹ 620 ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ₹ 690 ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

- (A) ₹ 550
- (B) ₹410
- (C) ₹ 585
- (D) ₹ 515

- (A) ₹ 550
- (B) ₹ 410
- (C) ₹ 585
- ₹ 515 (D)
- if Q42 Find value Q42 the of x $x[-5\{-2(-a)\}] +$ $7[-3\{(-7)(-a)\}] = 10a$
  - 157 10 (A)
  - 156 (B)
  - (C)
  - (D)

- ਕਰੋ. ਮੱਲ ਪਤਾ ਜੇਕਰ $\boldsymbol{x}$ ਦਾ $x[-5\{-2(-a)\}] +$ $7[-3\{(-7)(-a)\}] = 10a$ ਹੈ।
- 157 (A)
- (B)
- (C)
- (D)
- $0.753 \times 0.753 + 2 \times 0.753 \times 0.247 + 0.247 \times 0.247$ Q43 $0.541 \times 0.541 + 2 \times 0.541 \times 0.459 + 0.459 \times 0.459$
- $0.753 \times 0.753 + 2 \times 0.753 \times 0.247 + 0.247 \times 0.247$ $0.541 \times 0.541 + 2 \times 0.541 \times 0.459 + 0.459 \times 0.459$

is equal to:

- (A) 1
- (B) -1
- (C) 0
- (D) 2

- ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।
- (A) 1

O43

- (B) -1
- (C) 0
- (D) 2

What should be added to 15 $\frac{2}{3}$ to get Q44 18 $\frac{5}{6}$ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 15 $\frac{2}{3}$ $18\frac{5}{6}$?

ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

(A)

 $3\frac{1}{2}$ (A)

(B)

 $3\frac{1}{6}$ (B)

(C) $2\frac{2}{3}$

 $2\frac{2}{3}$ (C)

(D) $2\frac{1}{6}$

- $2\frac{1}{6}$ (D)
- When 47742 is divided by 146, we Q45 Q45 get the quotient as 327. What will be the quotient if 47.742 is divided by 0.0146?

ਜਦੋਂ 47742 ਨੂੰ 146 ਨਾਲ ਭਾਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ 327 ਭਾਗ⊡ਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਗ⊔ਲ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ 47.742 ਨੂੰ 0.0146 ਨਾਲ ਭਾਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(A) 3270 (A) 3270

(B) 327 (B) 327

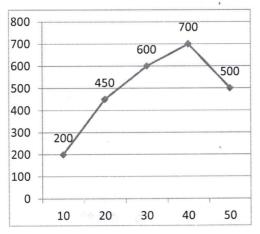
(C) 32.7

32.7 (C)

(D) 3.27 (D) 3.27

- A lent ₹ 1,500 to Ram for 3 years and Q46 ₹ 1,200 to Shyam for 2 years and received from both ₹ 600 as simple interest. The rate of interest is:
  - (A)
  - 10% (B)
  - (C) 7%
  - (D) 15%
- ਤੋਂ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ₹ 600 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਜ ਦਰ _____ ਹੈ। 5% 5% (A)
  - (B) 10%
  - (C) 7%
  - (D) 15%
- Answer the questions from 48 to 50 O47 Q47 with the help of given frequency polygon:-

represents Number (X axis workers, Y axis represents number of products manufactured)

What is the range of the workers which give the highest production?

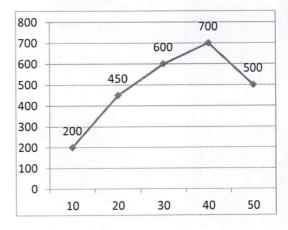
- 200 to 600 (A)
- (B) 500 to 1000
- 400 to 1000 (C)
- 400 to 800 (D)

ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਬਹੁਭੂਜ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 48 ਤੋਂ 50 ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:-

A, ਰਾਮ ਨੂੰ 3 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ₹ 1,500 ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ

ਨੂੰ 2 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ₹ 1,200 ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ

(X ਧਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਈ ਸੰਖਿਆ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, Y ਧਰੀ ਨਿਰਮਿਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ)

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆ⊔ ਦੀ ਸੀਮਾ (range) ਕੀ ਹੈ?

- 200 ਤੋਂ 600 (A)
- 500 ਤੋਂ 1000 (B)
- 400 ਤੋਂ 1000 (C)
- 400 불 800 (D)

- What is the value of 0.5% of 5625?
  - (A) 28.125
  - (B) 281.25
  - 56.25 (C)
  - (D) 562.5

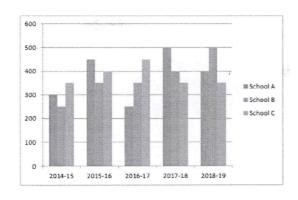
- Q48 5625 ਦੇ 0.5% ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ?
  - (A) 28.125
  - (B) 281.25
  - (C) 56.25
  - (D) 562.5
- Q49 What number terminating non-recurring decimal called?
  - Whole number (A)
  - Integer (B)
  - Rational number (C)
  - (D) Irrational number

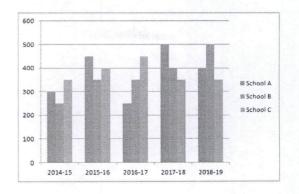
- is every non- Q49 ਹਰੇਕ ਅਸ਼ਾਂਤ ਅਣ-ਆਵਰਤੀ ਦਸ਼ਮਲਵ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
  - ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ (A)
  - ਪੂਰਨ ਅੰਕ (B)
  - ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆ (C)
  - ਅਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆ (D)
- Q50 What is the value of $(-5.2)^3 + Q50 (-5.2)^3 + (2.9)^3 + (2.3)^3$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ $(2.9)^3 + (2.3)^3$?
  - -34.684(A)
  - (B) -104.052
  - (C) 34.684
  - (D) 104.052

- ਹੈ?
  - -34.684(A)
  - (B) -104.052
  - (C) 34.684
- 104.052 (D)

Q51 The bar graph shown here gives the data Q51 of number of students passing out from three different schools A, B and C over the different academic years. Study the bar graph and answer the questions.

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਾਰ ਗਰਾਫ਼ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ A, B ਅਤੇ C ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ□ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਗਰਾਫ਼ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

What is the difference between the passed students of school C in academic year of 2016-17 and students of School B in academic year of 2014-15?

ਵਿੱਦਿਅਕ ਸਾਲ 2016-17 ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ C ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸਾਲ 2014-15 ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ B ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ⊔ਦਾ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹੈ?

(A) 450

(A) 450

(B) 250

(B) 250

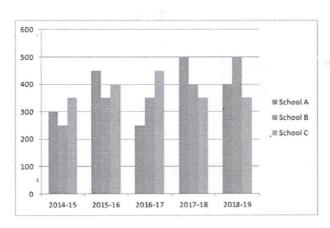
(C) 200

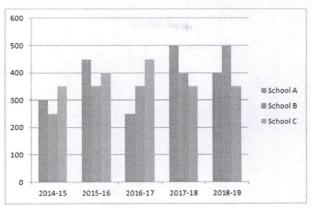
(C) 200

(D) 100

(D) 100

- Q52 The bar graph shown here gives the Q52 data of number of students passing out from three different schools A, B and C over the different academic years. Study the bar graph and answer the questions.
  - 2 ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਾਰ ਗਰਾਫ਼ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ A, B ਅਤੇ C ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ□ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਗਰਾਫ਼ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

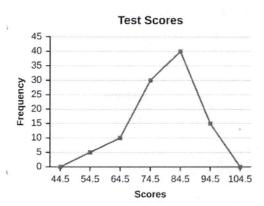
For which of the following years is the percentage rise/fall in passed students, the maximum for school B?

- (A) 2015-16
- (B) 2016-17
- (C) 2017-18
- (D) 2018-19

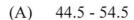
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਾਲ ਸਕੂਲ B ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ⊔ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ∕ਘਾਟਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ?

- (A) 2015-16
- (B) 2016-17
- (C) 2017-18
- (D) 2018-19

Q53 The frequency polygon given here Q53 represents data obtained from a grouped frequency distribution giving test scores of examinees.

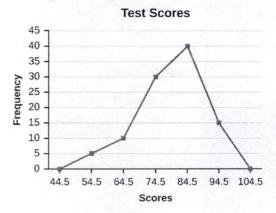

Which class interval has the fewest examinees?

- Q54 A shopkeeper earns a profit of 17% Q54 on selling an article at 10% discount on the printed price. What is the ratio of the cost price and the printed price of the article?
  - (A) 13:10
  - (B) 10:13
  - (C) 1:3
  - (D) 3:1

ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਬਹੁਭੁਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅੰਕਾਂ (test scores) ਦੀ ਸਮੂਹਬੱਧ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ (frequency) ਵੰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰੂਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸ ਵਰਗ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਹਨ?

ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦੇ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ 'ਤੇ 10% ਛੋਟ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ 17% ਲਾਭ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਸਤੂ ਦੇ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ?

- Divide ₹ 2,500 among A, B, C in the Q55 Q55 ratio 20:12:18.
  - (A) ₹ 1,000 : ₹ 600 : ₹ 900
  - ₹ 1,000 : ₹ 700 : ₹ 800 (B)
  - ₹ 950 : ₹ 700 : ₹ 850 (C)
  - ₹ 900 : ₹ 750 : ₹ 850 (D)

SECTION - 3: Mental Ability and Logical Reasoning

₹ 2500 ਨੂੰ A, B, C ਵਿਚਕਾਰ 20 : 12 : 18 ਦੇ ਅਨਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡੋ।

- (A) ₹ 1,000 : ₹ 600 : ₹ 900
- ₹ 1.000 : ₹ 700 : ₹ 800 (B)
- (C) ₹ 950 : ₹ 700 : ₹ 850
- ₹ 900 : ₹ 750 : ₹ 850 (D)

ਭਾਗ - 3 : ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ

In this question, three statements Q56 Q56 have been given followed by two conclusions numbered I and II. Assuming that all information in the statements are true, analyse the two conclusions together and determine whether any of them logically and follow(s) from definitely the information given in the statements.

Statement:

- I: Some lakes are rivers.
- II: Some rivers are ponds.
- III: Some ponds are oceans.

Conclusion:

- I: Some ponds are lakes.
- II: No ponds are lake.
- (A) Only I follows
- Only II follows (B)
- (C) Either I or II follows
- Neither I nor II follows (D)

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਿੱਟੇ ਸੰਖਿਆ। ਅਤੇ ਸੰਖਿਆ॥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ. ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟਿਆ<u>ਹ</u> ਦਾ ਇਕੱਠਿਆ<u>ਹ</u> ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹਤਾ ਸਿੱਟਾ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਕ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਥਨ:

- ਕੁਝ ਝੀਲਾਂ, ਦਰਿਆ ਹਨ। 1:
- ਕੁਝ ਦਰਿਆ, ਤਲਾਅ ਹਨ। 11:
- ਕੁਝ ਤਲਾਅ, ਮਹਾਸਾਗਰ ਹਨ। III:

ਸਿੱਟਾ:

- ਕੁਝ ਤਲਾਅ, ਝੀਲਾਂ ਹਨ। 1:
- ਕੋਈ ਵੀ ਤਲਾਅ. ਝੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। 11:
- ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ। ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (A)
- ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (B)
- ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ। ਜਾ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (C)
- ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ। ਨਾ ਹੀ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ (D) ਹੈ

Q57	In this question, three statements Q57	ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ
	have been given followed by two	ਸਿੱਟੇ ਸੰਖਿਆ। ਅਤੇ ਸੰਖਿਆ॥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।
	conclusions numbered I and II.	ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਚ
	Assuming that all information in the	ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟਿਆ। ਦਾ ਇਕੱਠਿਆ।
	statement is true, analyse the two	ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਦੋਵਾਂ
•	conclusions together and determine	ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਟਾ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
	whether any of them logically and	ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਕ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ
	definitely follow(s) from the	'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
	information given in the statement.	वष्ठ
	Statement:	।: ਕੋਈ ਵੀ ਮੇਜ਼, ਕੁਰਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
•	I: No tables are chairs.	॥: ਕੁਝ ਕੁਰਸੀਆਧੁਸੋਹੇ ਹਨ।
	II: Some chairs are sofas.	III: ਸਾਰੇ ਸੋ⊔ੇ, ਪਲੰਘ ਹਨ।
	III: All sofas are beds.	ਸਿੱਟਾ:
	Conclusion:	।) ਕੋਈ ਵੀ ਪਲੰਘ, ਮੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।
	I) No bed is a table.	॥) ਕੁਝ ਕੁਰਸੀਆਸਪਲੰਘ ਹਨ।
٤	II) Some chairs are beds.	(A) ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ। ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
	(A) Only I follows	(в) ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
	(B) Only II follows	(C) ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟੇ। ਅਤੇ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
		(D) ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ। ਨਾ ਹੀ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ
		ਹੈ
ţ	(D) Neither I nor II follows	
	**	
Q58	Find the missing term in the Q58	
	following letter series:	ਕਰੋ:
	COL, FOI, IOF, LOC,	COL, FOI, IOF, LOC,
ş	(A) MOO	(A) MOO
	(B) OOZ	(B) OOZ
	(C) POO	(C) POQ

(D) COD

COD

(D)

Find the missing term in the Q59 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅੱਖਰ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਲੁਪਤ ਪਦ ਪਤਾ Q59 following letter series: ਕਰੋ:

JK, QR, YZ,

JK, QR, YZ, ____

(A) GH (A) GH

(B) HI (B) HI

(C) IJ (C) IJ

GI (D)

- (D) GI
- If X + Y means X is the mother of Y; Q60 ਜੇਕਰ X + Y ਦਾ ਅਰਥ, X, Y ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ; Q60 $X \div Y$ means X is the father of Y and $X \times Y$ means X is the brother of Y and X - Y means X is the sister of Y which of the following means that Q is the mother of T?
  - X ÷ Y ਦਾ ਅਰਥ X, Y ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ X × Y ਦਾ ਅਰਥ, X, Y ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ ਅਤੇ X – Y ਦਾ ਅਰਥ, X, Y ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ⊓ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ Q, ⊺ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ?

P+Q - $R \div S \times T$ (A)

(A) $P + Q - R \div S \times T$

P + S + Q + R - T(B)

P + S + Q + R - T (B)

(C) $T - Q \div R \div S \times P$

 $T - Q \div R \div S \times P$ (C)

 $P + Q - R \times S \times T$ (D)

 $P + Q - R \times S \times T$ (D)

Q61 Use the relations defined below to Q61 solve these question.

A = B means 'A is the father of B'

A > B means 'A is the sister of B'

A < B means 'A is the wife of B'

A % B means 'A is the mother of B'

A \$ B means 'A is the son of B'

What should come in place of the question mark (?) to establish that A is the brother of D? A\$B%C? D%E

- (A) >
- (B) \$
- (C) <
- (D) =

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। A = B ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ' A > B ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ' A < B ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ'

A % B ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੈ' A \$ B ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ' ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ A, D ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ,

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

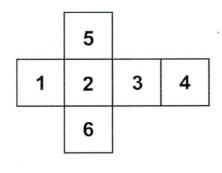
A\$B%C ? D%E

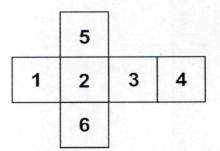
- (A) >
- (B) \$
- (C) <
- (D) =
- Q62 A School bus driver starts from Q62 school and drives the bus 20 km towards east and turns to the right hand and drives 5 km. Then he drives 8 km after turning to his right side. He then turns to his left and drive 5 km. Finally he turns to his right and travels 12 km. How far is he from his starting point and in which direction?
  - (A) 10 km, South
  - (B) 10 km, North
  - (C) 5 km, South
  - (D) 15 km, North

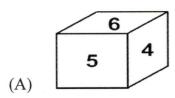
- ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਬੱਸ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਕੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ 20 km ਬੱਸ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਮੁੜ ਕੇ 5 km ਬੱਸ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਕੇ 8 km ਬੱਸ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 5 km ਬੱਸ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 12 km ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦਿਸਾ ਵਿੱਚ ਖਤਾ ਹੈ?
- (A) 10 km, ਦੱਖਣ
- (B) 10 km, ਉੱਤਰ
- (C) 5 km, ਦੱਖਣ
- (D) 15 km, ਉੱਤਰ

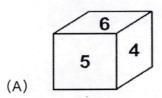
Q63 The following figure is folded to Q63 form a cube. Which representation of the cube in the given option is correct one?

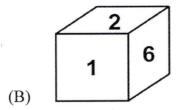
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘਣ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਨਿਰੂਪਣ ਸਹੀ ਹੈ?

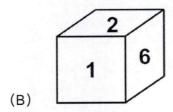

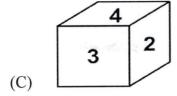

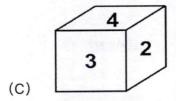

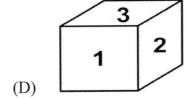

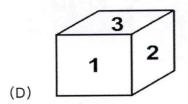

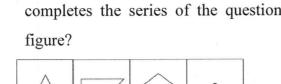

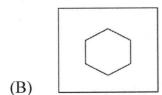

- Q64 G's rank from top of the class was 35th and from the bottom of the class was 14th. What will be K's rank from top of the class if his rank from bottom of the class is 23rd?
  - (A) 25
  - (B) 26
  - (C) 27
  - 28 (D)

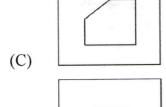
- ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ G ਦਾ ਸਥਾਨ ਸਿਖਰ ਤੋਂ 35ਵਾਂ ਅਤੇ 064 ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ 14ਵਾਂ ਸੀ। ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ K ਦਾ ਸਥਾਨ ਸ਼ਿਖਰ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਸਥਾਨ 23ਵਾਂ ਹੈ?
  - (A) 25
  - (B) 26
  - (C) 27
  - (D) 28
- Which of the following answer figure Q65 Q65 completes the series of the question

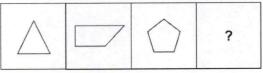

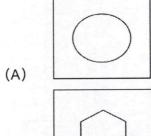
(A)

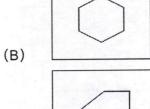

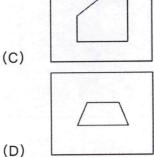

ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ□ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ?

PAP	ER-5 SERIES-EA		[29]
	(D) LPYS		(D) LPYS
ş	(C) LQZS		(C) LQZS
	(B) LPZR		(B) LPZR
	(A) NRVZ		(A) NRVZ
	FGNC, HJRH, JMVM, ?		FGNC, HJRH, JMVM, ?
•	in the following series.		ਆਵੇਗਾ?
	in the place of the question mark (?)		ਗਈ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ
Q68	Select the letter-cluster that will come	Q68	ਉਸ ਅੱਖਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜੋ ਦਿੱਤੀ
ş	(D) SMO		(D) SMO
	(C) SNP		(C) SNP
	(B) RMO		(B) RMO
			(A) RNP
*	(A) RNP		KFH, MHJ, OJL, QLN, ?
	KFH, MHJ, OJL, QLN, ?		ਆਵੇਗਾ?
	next in the given series		ਗਈ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ
Q67	Select the letter-cluster that will come	Q67	ਉਸ ਅੱਖਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜੋ ਦਿੱਤੀ
			(D) K
	(D) R		(C) Q (D) R
	(C) Q		
	(B) P		
	(A) O		(A) O
\$	V, T, ?, J, B		V, T, ?, J, B
Quu	mark (?) in the given series?	Qoo	ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਆਵੇਗਾ?
Q66	Which letter will replace the question	Q66	ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ

Q69 Select the number that will come next Q69 in the following series.

13, 18, 25, 30, 37, 42, ____

- (A) 47
- (B) 49
- (C) 50
- (D) 53

ਉਸ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਥਾਂ (___) 'ਤੇ ਆਵੇਗੀ।

13, 18, 25, 30, 37, 42, ____

- (A) 47
- (B) 49
- (C) 50
- (D) 53
- Q70 Select the number that can replace the Q70 question mark (?) in the following series.

16, 19, 25, 34, 46, ?

- (A) 51
- (B) 61
- (C) 60
- (D) 64

ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।

16, 19, 25, 34, 46, ?

- (A) 51
- (B) 61
- (C) 60
- (D) 64
- Q71 Select the number that can replace the Q71 question mark (?) in the following series.

25, 35, 59, 103, 173, ?

- (A) 265
- (B) 268
- (C) 270
- (D) 275

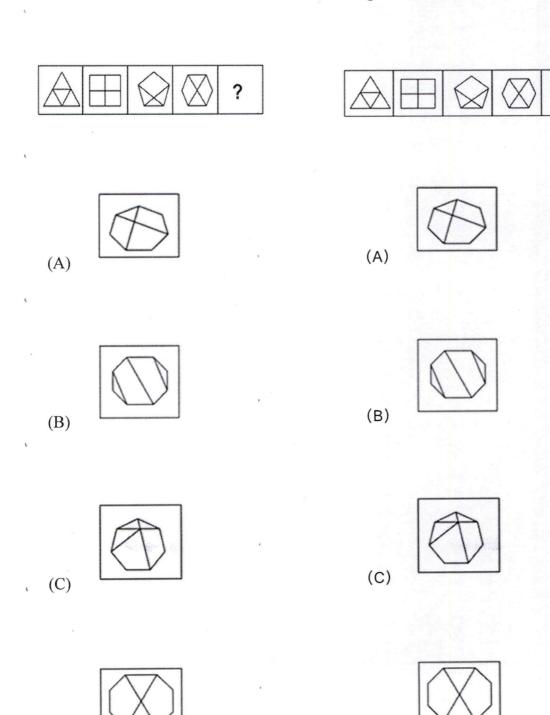
ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?)ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।

25, 35, 59, 103, 173, ?

- (A) 265
- (B) 268
- (C) 270
- (D) 275

Q72 Select the option that can replace the Q72 question mark (?) and complete the given figure series.

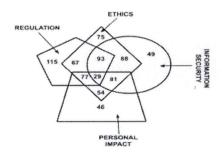
ਉਹ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਚਿੱਤਰ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(D)

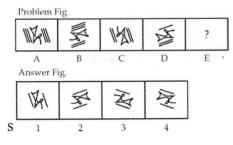
(D)

Q73 In a company, all employees are required to complete a minimum three types of training to get permanent status.

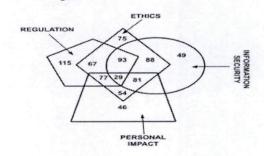
Based on the given diagram, how many employees get permanent status in the company?

- (A) 334
- (B) 251
- (C) 280
- (D) 347
- Q74 Select the answer figure that can Q74 replace the question mark (?) in the series given in the problem figure.

- (A) 1
- (B) 2
- (C) 3
- (D) 4

ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਥਾਈ ਰੁਤਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਾ ਸੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

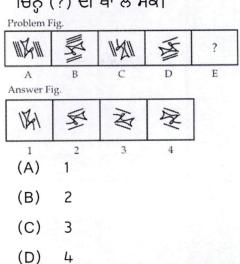
ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿੰਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ?

(A) 334

O73

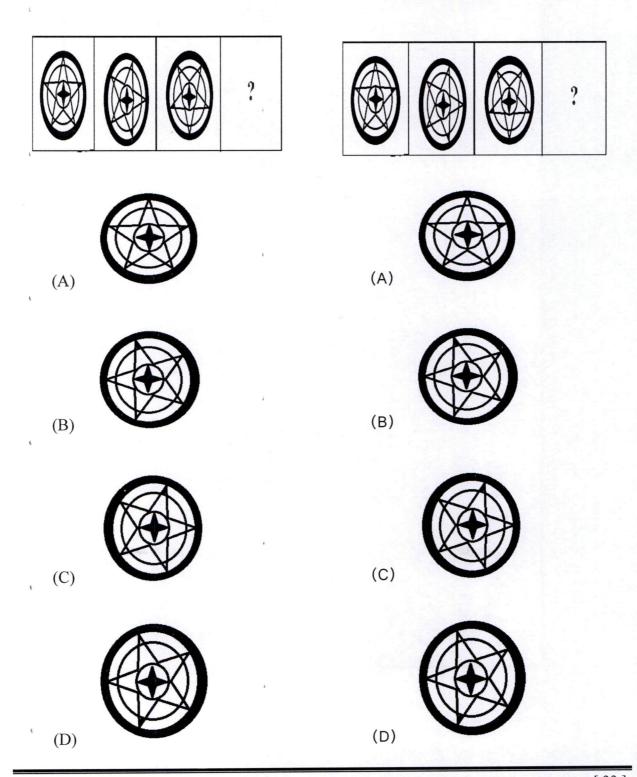
- (B) 251
- (C) 280
- (D) 347

ਉਹ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।

Q75 Select the option figure that will Q75 replace the question mark (?) in the following figure series.

9 ਉਸ ਵਿਕਲਪ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਵੇਗੀ।

SECTION-4 : Language Skills (Punjabi/ English) / ਭਾਗ-4 : ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ (ਪੰਜਾਬਹ ਅੰਗਰੇਜ਼)

Q76 Read the following sentence and identify the part that has an error.

It is healthy / to eat / a bowl of fresh, green salad / than a packet of chips.

- (A) It is healthy
- (B) to eat
- (C) a bowl of fresh, green salad
- (D) than a packet of chips
- Q77 Select the most appropriate SYNONYM of the given word.

SOLEMN

- (A) splendid
- (B) informal
- (C) frivolous
- (D) serious
- Q78 Choose the most appropriate ANTONYM of the given word.

BENEFICIAL

- (A) useful
- (B) helpful
- (C) harmful
- (D) careful
- Q79 Select the grammatically correct sentence from the following options.
  - (A) I met a man who knows your uncle.
  - (B) Who knows your uncle I met a man.
  - (C) Your uncle knows who I met a man.
  - (D) I have met a man knows your uncle who.

PAPER-5 SERIES-EA [34]

Q80 'ਰੌਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।

- (A) Noise
- (B) Noisy
- (C) Noisome
- (D) Noisily

Read the following passage carefully and answer the given questions from Q 81 to Q 85.

Years ago, when I was a young Assistant Professor at the Harvard Business school, I thought the role of business schools was to develop future managers who knew all about the various functions of business, to teach them how to define problems succinctly, analyse these problems and identify alternatives in a clear, logical fashion and finally, to teach them to make an intelligent decision. My thinking gradually became tempered by living and working outside the United States and by serving seven years as a college president. During my presidency of Babson College, I added several additional traits or skills that I felt a good manager must process.

One must have the ability to express oneself in a clear articulate fashion. Good oral and written communication skills are absolutely essential, if one is to be an effective manager. One must possess that intangible set of qualities called leadership skills. To be a

PAPER-5 SERIES-EA [35]

good leader, one must understand and be sensitive to people and be able to inspire them towards the achievement of a common goal. Effective managers must be broad-minded human beings who not only understand the world of business but also have a sense of the culture, social, political, historical and (particularly today) the international aspects of life and society. This suggests that exposure to the liberal arts and humanities should be a part of every manager's education.

A good manager in today's world must have courage and a strong sense of integrity. He or she must know where to draw the line between the right and the wrong. That can be agonisingly difficult. Drawing the line in a corporate setting sometimes involves having to make a choice between what appears to be conflicting 'rights'. For example, if one is faced with a decision about whether or not to close an ailing factory, whose interests should prevail? Those of stock holders? Of employees? Of customers? Or those of the community in which the factory is located? It's a tough choice. And the typical manager faces many other.

But now I have left behind the cap and gown of a college president and put on the hat of chief executive officer. As a result of my experience as a corporate CEO, my list of desirable managerial traits has become still longer.

It now seems to me that what matters most in the majority of organisations is to have reasonably intelligent, hardworking managers who have a sense of pride and loyalty towards their organisation; who can get to the root of a problem and are inclined towards

PAPER-5 SERIES-EA [36]

action; who are decent human beings with a natural empathy and concern for people; who possess humour, humility and common-sense; and who are able to drive it with a stick-to-it attitude and patience in the accomplishment of a goal.

It is the ability to make positive things happen, that most distinguishes the successful manager from the mediocre or unsuccessful one. It is far better to have dependable managers who can make the right things happen in timely fashion than to have brilliant and highly educated ones who can do excellent planning but not implementing.

- Q81 What is the present position held by the author?
  - (A) College President
  - (B) Bank Manager
  - (C) Motivational Speaker
  - (D) CEO
- Q82 According to the author the role of business schools is to:
  - (A) develop skills
  - (B) develop a sense of integrity
  - (C) develop future managers
  - (D) provide moral education

Q83		is the pre-requisite for developing the social, political, ational aspects of life and society?	historical	and			
5	(A)	Learning managerial skills					
	(B)	Exposure to liberal arts and humanities					
	(C)	Developing analytical skills					
ŧ	(D)	Inclination towards welfare programs					
Q84	Find t	the word from the passage which means the same as 'Attribute'.					
ì	(A)	Exposure					
	(B)	Essential					
	(C)	Trait					
ş	(D)	Identity					
Q85	According to the author what can be a difficult choice?						
*	(A)	to draw the line between right and wrong					
	(B)	to possess knowledge and skill					
	(C)	to be a good leader and manager					
ı	(D)	to satisfy oneself and others					

Q86	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ।ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ।				
	(A)	ਛਲੂ			
	(B)	ਚਾਲੂ			
ξ.	(C)	ਚਆਲੁ			
	(D)	ਚਾਲੁ			
Q87	'ਕੋਲਿਅ	ਮਾਾਈ ਦਲਾਲੀ ਵਿੱਚ ਮੂੰਹ ', ਅਖਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।			
	(A)	ਸ⊔ੈਂਦ			
	(B)	ਕਾਲਾ			
í	(C)	ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ			
	(D)	ਭੂਰਾ			
Q88	ਆਸਰਾ	ਾ ਖੁੱਸ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁਹਾਵਰਾ ਚੁਣੋ।			
	(A)	ਬਾਂਹ ਭੱਜ ਜਾਣੀ			
	(B)	ਭੱਜੀਆਾਬਾਹਾਂ ਦਾ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਉਣਾ			
í	(C)	ਰਿਸ਼ਤਾ ਟੁੱਟਣਾ			
	(D)	ਬਾਂਹ ਖੁੱਸਣੀ			

Q89 'ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਘੋੜੇ ਬੱਝਦੇ ਹੋਣ', ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ।

- (A) ਹਵੇਲੀ
- (B) ਤਬੇਲਾ
- (C) ਟਕਸਾਲ
- (D) ਸ਼ਾਮਲਾਟ

Q90 'Exile' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।

- (A) ਸੂਖਮਤਾ
- (B) ਅਸਤਿਤਵ
- (C) ਆਵੱਸ਼ਕ
- (D) ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰ 91 ਤੋਂ ਪ੍ਰ 95 ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ

ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਪੈਂਡੇ ਉੱਤੇ ਭਾਵੇਂ ਅਨੇਕ ਪੜਾਓ ਪਾਰ ਕਰ ਲਏ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਉਸ ਦੀਆਾ। ਮੂਲ-ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆ। ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਸੁਤੇ ਸਿੱਧ ਹੀ ਆਦਿ ਕਾਲੀਨ ਮਾਨਵ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦੀਆ। ਹਨ। ਅੱਜ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਲੈ ਲਵੋ, ਉਹਦਾ ਉਦਗਮ ਅਸੀਂ ਆਦਿ-ਕਾਲੀਨ ਮਾਨਵ ਵਿਚ ਲਭ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਸਕਾਰ ਸਾਡੇ ਚੇਤਨ ਮਨ ਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅਚੇਤਨ ਤੇ ਅਵਚੇਤਨ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਵੀ ਤੁਰੇ ਹਨ।

ਲੋਕਗੀਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆ⊔ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆ⊔ਦੀ ਹੀ ਵਿਕਾਸ −ਗਾਥਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੂਲ-ਵਿਚਾਰ ਉਹਦੀਆ⊔ਪੁਰਾਤਨ ਪੱਧਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਨੇਕ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆ⊔ਲੰਘ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ-ਨਾ-ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਥਿਰ

PAPER-5 SERIES-EA [40]

ਰਹਿਣ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ-ਨਾ-ਕੋਈ ਪਰਿਪਾਟੀ ਜਾਂ ਰਹੁ-ਗੀਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਓਟ ਬਣਦੀ ਆਈ ਹੈ, ਤੇ ਲੋਕ-ਧਾਰਾ (ਪੋਕਲੋਰ) ਦੀ ਮੂੰਹ-ਵਚਨੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਚੇਤਨ, ਅਚੇਤਨ ਅਤੇ ਅਵਚੇਤਨ ਸੰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Q91 ਇਸ ਪੈਰੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ :

- (A) ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਯਾਤਰਾ
- (в) ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ
- (C) ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ
- (D) ਪਹਾੜ ਦੀ ਸੈਰ

Q92 ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਾਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਾਦਾ ਸਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ?

- (A) ਅਮਰੀਕੀ ਸਭਿਅਤਾ ਨਾਲ
- (B) ਯੂਨਾਨੀ ਸਭਿਅਤਾ ਨਾਲ
- (C) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨਾਲ
- (D) ਆਦਿ-ਕਾਲੀਨ ਮਾਨਵ ਨਾਲ

Q93 ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਸਕਾਰ ਕਿਹੜੇ ਮਨ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਤੁਰਦੇ ਹਨ ?

- (A) ਅਵਚੇਤਨ ਮਨ
- (B) ਅਚੇਤਨ ਮਨ
- (C) ਚੇਤਨ ਨਾਲ
- (D) ਚੇਤਨ, ਅਚੇਤਨ ਅਤੇ ਅਵਚੇਤਨ ਮਨ

Q94		ਾਰਤਾ (□ੋਕਲੋਰ) ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?	ਪਰੰਪਰਾ ਵਿ	ਚ ਕਿਸੇ	ਂ ਵੀ ਜਾ	ਤੀ ਦੇ ਚੇਤਨ,	ਅਚੇਤਨ	ਅਤੇ ਅ	ਮਵਚੇਤਨ
	(A)	ਮੂੰਹ ਵਚਨੀ							
	(B)	ਲਿਖਤ ਰੂਪ							
¥	(C)	ਸ੍ਰਵਣ ਰੂਪ							
	(D)	ਸੰਗੀਤਕ							
			•						
Q95	ਲੋਕਗੀ	ਤਾਂ ਦਾ ਸ⊔ਰ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆ∪ਮੂਲ	ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆ	ਈ ਵਿ॰	ਾਸ ਗਾਥ	ਾ ਹੈ।			
	(A)	นมููพาษิโพ⊓							
	(B)	ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀਆ⊔	,						
ş	(C)	ਮਨੁੱਖ ਦੀਆ⊓							
	(D)	ਪੁਰਸ਼ਾ ਦੀਆ⊔							
SECTION-5 :Digital Literacy and Awareness ਭਾਗ - 5 : ਡਿਜਾਣਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ							਼ ਕਤਾ		
Q96	What	is the full form of VDT	?	Q96	VDT ~~र~~	ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਕੰ	ਹੀ ਹੈ?		
	(A)	Video Display Type			(A)	ਵੀਡੀਓ ਡਿਸਾ	ਪਲੇ ਟਾਇਪ	1	
	(B)	Video Device Termina	ıl		(B)	ਵੀਡੀਓ ਡਿਵਾ	ਇਸ ਟਰਮ	ਜੈਨਲ	
•	(C)	Video Display Termin	al		(C)	ਵੀਡੀਓ ਡਿਸਾ	ਪਲੇ ਟਰਮੰ	ਨਲ	
	(D)	Visual Display Type			(D)	ਵਿਜ਼ੁਅਲ ਡਿਸ	ਜਪਲੇ ਟਾਇ	ग्प	

Q97	Whic	h of the following pair of Q97	ਹੇਠਾਂ 1	ਦਿੱਤਿਆ⊔ਵਿੱਚੋਂ ਸਟੋਰੇਜ ਡਿਵਾਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ-	
	storage device type - device is		ਡਿਵਾਇਸ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਜੋੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?		
	correc	et?			
			I.	ਮੈਗਨੈਟਿਕ ਡਿਸਕ – ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ	
í	I.	Magnetic disk – Hard disk			
			II.	ਓਪਟੀਕਲ ਡਿਸਕ −ਡੀਵੀਡੀ	
	II.	Optical disk – DVD			
	(A)	Only I	(A)	ਸਿਰਫ਼ ।	
•			(B)	ਸਿਰਫ਼ ॥	
	(B)	Only II	(6)	110,611	
	(C)	Both I and II	(C)	। ਅਤੇ ॥ ਦੋਵੇਂ	
	(D)	Neither I nor II	(D)	ਨਾ ਤਾਂ। ਨਾ ਹੀ॥	
4					
Q98		S Word 2019, which shortcut Q98		Vord 2019 ਵਿੱਚ, ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਕੀ	
	key is	s used to open find and replace		ਰਤੋਂ ਰਿਪਲੇਸ ਟੈੱਬ ਐਕਟਿਵ ਨਾਲ □ਾਇੰਡ	
٤	dialog box with replace tab active?		ਅਤੇ ਰੀਪਲੇਸ ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ		
			वीडी	ਜਾਂਦੀ ਹੈ?	
	(A)	Alt + H			
			(A)	Alt + H	
	(B)	Ctrl + H	(D)	Ctd . L	
6			(B)	Ctrl + H	
	(C)	Ctrl + R	(C)	Ctrl + R	
			(0)		
	(D)	Alt + R	(D)	Alt + R	

Q99	In MS	Excel 2019, negative numbers Q	99	MS	Excel 2019 ਵਿੱਚ, ਰਿਣਾਤਮਕ
	can be	e displayed in		ਸੰਖਿਆ	ਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆ□
•				ਹਨ।	
	I.	parentheses			
				1.	ਬਰੈਕਟਾਂ
	II.	red			
				II.	ਲਾਲ ਰੰਗ
1	(A)	Only I		(A)	ਸਿਰਫ਼ ।
				(/ (/	1710.01
	(B)	Only II		(B)	ਸਿਰਫ਼ ॥
	(0)	D-4 I - 1 II			
	(C)	Both I and II		(C)	। ਅਤੇ ॥ ਦੋਵੇਂ
ŧ	(D)	Neither I nor II		<i>(</i> = <i>)</i>	
	(D)	Neither Filor II		(D)	ਨਾ ਤਾਂ। ਨਾ ਹੀ॥
Q100	In Int	ernet Explorer browser, you can Q	100	ਇੰਟਰਨੈ	ਨੱਟ ਐਕਸਪਲੋਰਰ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ
	see th	numbnail view of all the open		ਸਾਰੇ ਖੁ	ਮੁੱਲ੍ਹੇ ਟੈਬਾਂ ਦਾ ਥੰਬਨੇਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖ ਸਕਦੇ
ş	tabs.	For this purpose we should		ਹੋ। ਇ	ਜ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਦੇਖਣ ਲਈ
	select	"" option to view web		"	ੂ" ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ
	pages	•		ਹੈ।	
	(4)			(1)	ਪ੍ਰਵਿਊ
	(A)	preview		(A)	र्यास्ट्र
•	(B)	normal		(B)	ਨੇਰਮਲ
	(C)			(0)	-C
	(C)	quick Tabs		(C)	ਕੂਇੱਕ ਟੈਬਸ
	(D)	favorites		(D)	ੇਵਰਿਟੀ ਜ਼

Rough work / ਰਫ਼ ਵਰਕ

PAPER-5 SERIES-EA [45]

Rough work / ਰਫ਼ ਵਰਕ

PAPER-5 SERIES-EA [46]

Rough work / ਰਫ਼ ਵਰਕ

PAPER-5 SERIES-EA [47]

Read the following instructions carefully:

- Out of the four answer options given for each question, Candidate has to be darkened only one option as answer on the OMR Answer Sheet. The answer once marked can not be changed.
- 2. The candidate should ensure that the OMR Answer Sheet is not folded. The candidate should not make any stray marks on the OMR Answer Sheet. The candidate must not write the Roll No. at any other place except the specified space in the OMR Answer Sheet.
- **3.** The candidate needs to write correct and same Test Booklet No. & Test Booklet Series in attendance sheet as these are printed on Test Booklet.
- **4.** Candidate needs to show his / her Admit Card whenever it is demanded by the Invigilator.
- Candidate is not allowed to leave the seat/ test center without taking special permission from Invigilator or Center Superintendent.
- 6. The candidate is not allowed to leave the Test Hall without signing on attendance sheet & handing over OMR Answer Sheet to the Invigilator.
- 7. Use of Pencil/Electronic/Manual Calculator is prohibited.
- **8.** The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Recruitment Board with regard to their conduct in the Examination Hall. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Recruitment Board.
- 9. Candidate must return OMR Answer Sheet &, Treasury Copy to invigilator once after the Examination is completed. Candidate can only leave the Examination Centre once after receiving the Candidate OMR copy from Invigilator.
- 10. The Candidates are required to submit the Test
  Booklet to the Invigilator after the exam.
- **11.** Question Paper will be available on Recruitment Portal for future references within 24 hours after last shift of examination is completed.

ਹੇਠ ਦਰਜ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ:

- ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਵਜੋਂ ਕਾਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।
- 2. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਮੁੜੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਇਧਰ-ਉੱਧਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਗ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਹੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਲਿਖਣੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਤੇ ਛਪੇ ਹੋਏ ਹਨ।
- ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਜਾਣ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਾਖਲਾ ਕਾਰਡ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਨਿਗਰਾਨ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ / ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ / ਸਕਦੀ।
- 6. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਡਿਊਟੀ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਸੈੱਪੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 7. ਪੈਨਸਿਲ / ਇਲੈਕਟੈਨਿਕ / ਮੈਨਅਲ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।
- 8. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ। ਅਣੁਚਿਤ ਢੰਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 9. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ, ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਫਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ/ਕਰੇਗੀ। ਨਿਗਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- 10. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟੈੈ□ ਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨਿਗਰਾਨ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾੳਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- 11. ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਿਫ਼ਟ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਭਰਤੀ ਪੋਰਟਲ ਉੱਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ।